شورمې د قلم په ژبه راوله

چې بلې کړم د فکر او شعور لمبې
شورمې د قلم په ژبه راوله

محمد الیاس الیاس

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شورمې د

قلم

په ژبه راوله

محمد الیاس الیاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول حقونه محفوظ دي

د کتاب نوم ______ شور مي د قلم په ژبه راوله

ليکونکے ______ محمد الياس الياسؔ
(0346-2860464)

د چاپ کال ______ ۲۰۰۸ (اول ځل)

د چاپ ځائے ______ المظهر پريس بټ خيله

شمېر ______ پنځه سوه

کمپوزنګ ______ سردارالملک بابو

ټائټل ______ محمد الياس بابو

بيعه ______ ۸۰ (اتيا روپۍ)

د موندلو ډرکونه

- يونيورسټي بُک ايجنسي خيبر بازار پېښور
- حزب الله بُک سنټر طوطه کان
- ضياء بُک سنټر زيارت حصار بابا
- مُسلم بُک سنټر درګئ
- شاه بُک سنټر بټ خيله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترون

د خپل ماما نثارمحمد نثارؔ

د ځوئی عادل محمد په نامه چې

د پښتو ادب سره ئې بې کچه مینه لرله

محمد الیاس الیاسؔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الياس د منزل په لور

د ګل ورينـو ګـلـدرو د ښائيستونو وطن ملاکنډ چې د قدرت د رنـګـيـنـو نـظـارو د هسکو دنګو لوړو غرونو مرغزارونو ښکلا د نخترو او ديارو شنها د شنو شنو ورشوګانو دشتونه اؤ په تېره تېره د سـوات د سيـنـد د غـاړې حسيـنـې نظارې د يو حساس زړګی اُودهٔ خيـالـونـه داسې راپاروی چې سړے خامخا په نازکو ليـکـلو اؤ وئيلو مجبور کړی اؤ بيا يو داسې تعليم يافته ځلمے چې تر داوخته ئې د دُنيا د ډېرو مختلفو ملکونو سفر هم کړے دے او لا نور هم په تګ دے به اورمرو په دے ليکلو مجبورېږی۔

چې بلې کړم د فکر او شعور لمبې
شور مې د قلم په ژبه راوله

د دې شـعـر خـالق محمد الياس الیاسؔ چه دا ورستنۍ مصرعه ئې د کتـاب نـوم دے۔ د مـارچ د مياشتې په دوئمه نېټه نولس سوه اتيا کښې د طـوطـه کـان کـلـی د استـوګن حاجی فريدالله خان هيډ مـاسټر چه د سنيئر ستاف صدر هم دے د يوسفزو د سلطان خان خېل د ذيلی شاخ اسماعيل خېل سره تعلق لری کره سترګې اوغړولې۔نيکه ئې دخپل وخت يو نوموړے مشر تېر شوے دے چې د حاجی اسماعيل خان په نوم يادېږی۔

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی الیاس په خپل کلي کښې د ابتدائي تعلیم حاصلولونه پس F.Sc: د پېښور پبلك سکول نه په ښو نمبرو کښې پاس کړه په2000-1999ء کښې ئې د پاکستان میرین اکیډمی نه د جهاز رانۍ تعلیم حاصل کړو. د2002ء نه تر اوسه په پاکستان نیشنل شِپنګ کارپورېشن کښې د نیویګیشن افسر په حېثیت خپلې ذمه وارۍ تر سره کوی. دے د دُنیا په ګُت ګُت کښې ګرځیدونکے سېلانے په لیدلے شوو ملکونو کښې چې کوم څه لیدلې دی اؤ د کوم څه نه متاثره شوے دے هغه ئې د قلم په ژبه د ادب دُنیا ته سپارلی دی. لکه د جبرالټر په لیدو وائی

ډیدن ئې راته تېری د اسلام خبرې اوښودې
ښکلا ئې راته واړه په ماښام خبرې اوښودې
دےځائے کښې دطارق د تورے شرنګ دے لا تراُوسه
دے ځائے راته د خپل اصلی مقام خبرې اوښودې

نوی خیالات نوی حالات د سپرلی د ښائیستونو رنګینۍ نوی ردیف او قافئې، نوی تشبیهات اشارے او کنائے او د قدرت د حسینو نظارو حسین ښکلی اؤ ښائیسته رنګونه د الیاس په غزلونو نظمونو او سندرو کښې سم په ګډا ګانو دی لکه چې وائی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېږدوئ چه ګل شي پسرلے څمه شيندمه

د زړهٔ په پرهرونو مې لمبې څمه شيندمه

او يا دا شعر

د اسرافيل شپيلۍ به ويښ مې نهٔ کړي

د بنګرو شرنګ به دِ محشر جوړوي

ښاغلى الياس د خيالي محلونو او قلاګانو جوړولو نه سنده کوی

اؤد حقيقت په لټون کښې دے لکه چې وائى

ژوند کښې حقيقت غواړه د خيال قِصو ته مهٔ ګوره

رنګ لټوه نُور او د جمال قِصو ته مهٔ ګوره

د منزل په لټون کښې ئې پښې تنهاکې دی

په نظر نه راځی په غټو ګورم ورته

د پښو تنهاکې مې پولۍ شوې د منزل په لټون

ولې بيا هم ښاغلى شاعر د منزل په لور په ټک کښې د نوی کل

د ملګرتيا په اړانه خپله کاميابۍ سرګنده وی اؤ ښهٔ په جار حانه

انداز کښې وائى

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ سره د کلي ماشومان په بله شوی دی
داځلې مو واورئ د چا پلار مخه نیوې نۀ شي
د خپل حق غوښتو آوازې دا رنګ پورته کړے دے
اوس به په سرو سترګو یه ملګرو دلته نۀ کرځو
مونږه کښې د حق غوښتو جذبه راویخه شوې ده
هر شاعر د خپلې خاوړې او خپل وطن سره بې کچه مینه لری
او د غیرو د غلامۍ نه د ځان بچ ساتلو د پاره خلق بیداروی
الیاس په دے حقله وائی
واکې د وطن به مې د غیرو لاس کښې ورنۀ کړم
په ژبه د قلم ځما تپه راویخه شوی ده
د اتفاق اؤ اتحاد درس دارنګه ورکوی
تر څو به بېل یو د یَو بله داسې بېل په وطن
راځئ چې یو شو سره خپلو کښې د قام په رنګې
ښاغلے هر هغه څوک درویش ګڼی چې د خپل نفس د ارمانونو قاتل وی۔

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهٔ د نفس د ارمانونو قاتل نهٔ شوے
هسې ځان خاوري کول درويشي نه ده
د خپله خدايه خپل مرګ د جانان په غېږه کښې غواړی
ژوندمې په يادونو کښې تېر شوے دے
مرګ مې د جانان غېږی له راوله
د چايا دونهٔ ئې زړهٔ کښې داسې زرغونېږی
عرش کښې پسې چغې فرشتو کړلې
بيا مې د چا ياد زړهٔ کښې زرغون شولو
د خپلې پوهې په باره کښې وائی
خلقه زما د پوهې ناپ له پيمانې مهٔ ګورئ
چه شم په سترګو کښې مد هوشه راته هوش ليده شی
ددے شعر نه ئې هم خوندونه واخلئ
سپوږمۍ خو هر وخت په وريځو پټه نهٔ وی
تورو زلفو نهٔ دې سپين مخ رابهر کړه
هر څوکهٔ د الياس شاعری لا په ابتدائی مرحلو کښې ده ولې بيا
هم فنی خامۍ ښکښی ډېرې کمې په نظر راځی۔ پښتو ادب ددے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلمے شاعر نه د نور هېر څه اخستو طمع لرې ځکه هيله لرم چه خپل کوشش به جاری اوساتی چه د پښتو ادب لمن ته نورې هيرې ګلدستې هالې کړی۔

د الياس په دے مجموعه کښې هېر د ښائيسته خيالونو ازاد نظمونه هم شته د مثال په توګه مُسکا، بُت، په ړندو کښې کوڼ باچاوې۔ او داسې نور دغه شان په بندو نظمونو کښې بنګړی واله، انتظار، غريبه طبقه، کاش، سوچ، سپرلے او داسې نور هېر خوندور نظمونه دی چه په لوستوئې تنده ماتېږی

ددے نه علاوه الياس هائيکو، قطعې او رُباعيانې هم ليکلې دی۔

زهٔ د پښتو ادب لمن تهٔ د وسعت ورکولو د خاطره د الياس ددے ذيار ستائينه کووم زړهٔ مې غواړی چې هېر څهٔ مې پرے ليکلے وے۔ ولې لوستونکو ته به هم څهٔ پريښودل وی۔ نو له دے مرغه زهٔ د مينځه اوځم او دا بحث لوستونکو ته پرېږدم چې الياس د شاعرۍ په ميدان کښې تر کومه کامياب ښکاری۔

په هېره مينه

نثار محمد نثار

طوطه کان ملاکنډ ايجنسی

نېټه ۲۰۰۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
04.01.2000

غیـرت

پـه تـن مې اور بـلېږي يا لمبـه راويښـه شوې ده
يا چـرتـه د خـوب نـه محبوبـه راويښـه شوې ده

اوس بـه پـه سـرو سـترګو يه ملګرو دلته نه ګرځو
مو نږه کښې د حق غوښتو جذبه راويښه شوې ده

ځئ چـې ترې د مينې او ښکلا سندرې جوړې کړو
نـن مې د ربـاب تـار کښـې نغمـه راويښـه شوې ده

هسـې د وطـن نـاوې د قصـده ځـان اُوده کـړلـو
خـدائيګـو مـاتـه پتـه ده چې ښه راويښه شوې ده

يـا ځښلی ئې جـامونه د شرابو ښهٔ بې دريغه دی
يـا داسـې راتـه ښکاري چې اُوده راويښه شوې ده

واګې د وطـن بـه مې د غيرو لاس کښې ورنهٔ کړم
پـه ژبـه د قـلـم زمـا تپـه راويښـه شـوې ده

II ★★★★ II

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
28.12.1999

وریَځې لیمه زُلفی بانه چېرمه
ځمه ورځمه پښتانهٔ چېرمه
پریږدئ کهٔ خلق راته هر څه وائی
نن دې یادونه میلمانهٔ چېرمه
ته دې د ژمی په نمر مهٔ نازېږه
زهٔ لا د خپل اُوړی غرمه چېرمه
ویمه کهٔ چرته پکښې لاره اُوځی
خپل اسویلی ساړهٔ ساړهٔ چېرمه
الیاسؔ ترې د یار په نوم نغمې جوړوم
بیامې تارونه نن د زړهٔ چېرمه

یو شعر

چا پېرچل مې په پوښتنه د جانان شو
خاموشی مې تذکرې د مینې اوکړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورټ سعید- مصر
01-03-2007

ساده وو ژوند چې ئې آسان یادوو
ګل په ژړا ژړا خزان یادوو

دُنیا په هاغې هم خوشحاله نۀ وه
ماچې د خپل برخې آسمان یادوو

خلقو د ژوند سخته مرګی ته ویله
ما هاغه تریخ ساعت هجران یادوو

د عشق لمبو د مینې اُور واخستو
تا چې زما د ژوند داستان یادوو

د هر چا شونډې په حرم رپېدې
ما به ګهړۍ ګهړۍ جانان یادوو

تا د ستم ازغی تېره کړله نور
ماچې ریښې ریښې ګرېوان یادوو

چه په کتوئی سترګې نۀ مړېدې
ماد هغه حُسن دوران یادوو

سبا به ئې دوه ګزه کفن جامه وی
خلقو الیاسؔ د کلی خان یادوو

****

محمد الیاس الیاسؔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
17.07.2006

غیرت پښتو بـه راژوندی کړی سرفروش لیده شی
پښتون چې یو ځائے یو ځائے کړځی نو پُر جوش لیده شی

خلقـه زمـا د پـوهـې نـاپ لـه پیمـانـې مهٔ ګورئ
چې شـم په سترګو کښې مدهوشه راته هوش لیده شی

تـهٔ مې جـانـان تـهٔ مې جهـان تـهٔ مې ایمان ئې ګرانـه
ستـانـه بغیر کـهٔ چاته ګورم راتـه دوش لیده شی

سـر بـه مې بره وی خـونـازبه مې په مینه نـهٔ کړم
قیس ئې ورک کړے دے مـنـصـور هم فراموش لیده شی

پـخـواچـی ذکـر بـه ئې هـر وخـت د بوستـان کولو
ستـا خبـر لـوڅـے الیـاسؔ نـن دومره خاموش لیده شی

II ★★★★ II

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرې (PERFUME) آزاد نظم

غریب سړی کۀ په هفته کښې یو ځل
چرته په خپلو سپینو پاکو جامو
ځانله د مینې نه خوشبو پورې کړی
وائی چې زۀ به هم په لاروکښې نن
د خپل بدن په ښائستوو عطرو
د خپل ماحول فضاخوش رنګه کړمه
وائی چې نن به زۀ خوشحاله شمه
زما به خلق تعریفونه اوکړی
چې ګوره څومره ښکلې بوئې راځی
نن د فلانکی ماما د ځوی د تن نه
ښځو ده ته څه پته ده
چې خلق داسې وائی
غریب سړی ته ګوره
پنه جامو سپرے لګوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
24-08-2006

درسـت جهـان درتـه حیرانه مه جبین ئې
لکـه ګل لاسـو کښې رېژې ګل ورین ئې

کـه په سر سترګو مې کښېنې ناز دې اخلم
سـتـا ادا داخِیستـو ده نـازنیـن ئې

سـتـا د مـخ بـرابـر نـهٔ دی دُر ګـوهـر
دُر ګـوهـر مې پکـارنـهٔ دی مـرمرین ئې

زړهٔ مـې هسـې تـالـه چـرتـه درکـولـو
دلـنـواز ئې دلـربـا ئې دلـنشیـن ئې

د جلـی خـفـی معـنې د الیـاسؔ نـهٔ زده
د زړهٔ سـتـرګـو تـه مې بربـښـې ته مبین ئې

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه كان
23-07-1998

انتـــظار

د زړهٔ د درد د کمېدو په خاطر
ستا د خائسته بشر ليدو په خاطر
په توره شپه کښې بې اسرې پاتې شوم
د سپين سحر د ځلېدو په خاطر

ارماني زړهٔ به کور ته وړمه اشنا
چې زهٔ په طمع تهٔ بې غمه اشنا

ستا په ليدو به چغېدو مې زړګے
په تا پسې به خوريدومې زړګے
چې ته رانغلے په ما ګرانه اشنا
لکه ماشوم به ژړېدو مې زړګے

ياد به دې څه وايه ساتمه اشنا
چې زهٔ په طمع ته بې غمه اشنا

لاړه اودهٔ شوله د خوب غېږه کښې
ځما ځواني د ليونتوب غېږه کښې
که وی لوئې شوے خېر دے رابه شي
هغه قاتل د سرېتوب غېږه کښې

ځکه د زړهٔ ويني ختمه اشنا
چې زهٔ په طمع تهٔ بې غمه اشنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه په هجران او څه ديدار کښې تېر شو
څه په ازغو او څه په دار کښې تېر شو

ستا د راتلو ستا د ليدو په خاطر
ژوندون مې ټول په انتظار کښې تېر شو

ورځمه کېږه درنه ورمه اشنا
چې زۀ په طمع تۀ بې غمه اشنا

قطعه

خلق مې خدايه ليونے لېونے بلی
لا مې څيرې ګرېوان نه دے تر لمنه

په مدار د زندګۍ کښې تل به زده کړے
کۀ زما د سوچ محور ته شوے دننه

||<★★★★>||

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
16.07.2006

تـاکلـې راتـه پـرېښودو تـړون مې درنـه غوښتې وو
د مینـې لېونـې وومـه جنـون مـې درنـه غوښتې وو

رېبلـو دې غـوڅ غـوڅ پـرهـر پرهر دې رالـه راکـړلو
ارمـان د زړهٔ معصوم ګرانه زرغون مې درنه غوښتې وو

دارتـه د منـصـور غـونـدې نـاحـقـه ختـې چرته شوم
بې وســه د ظـفـر غـونـدې رنګون مې درنـه غوښتې وو

دې د پښتـو نـخـوا خلـقـو مُـلا زمـا لیـډر کـړلو
قـاضـی مې درنه نه غوښتو پښتون مې درنه غوښتې وو

سـاده وو مـه نـاپـوهـه چې مې تـالـه زړهٔ درکـړے وو
لـمبه دې کړمه سیال نهٔ شوم سکون مې درنه غوښتې وو

تـالـه مې د ژونـد ښـائستـه رنګونـه راغونډ کړی وو
ځان تـه دې نـږدے نهٔ کـړمـه یون مې درنه غوښتې وو

حـالاتـو د ستـم پـه چـره تـول زخـمـی زخمی کـړمـه
مرګ مې درنـه نهٔ غوښتو ژوندون مې درنه غوښتې وو

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه كان
16-07-2006

غوځ شومه لکیرى مي په تن ریباره اوختي
خزان وے تهٔ سپرلے نهٔ وے ازغن ریباره اوختي

اشنامي په خندا جوړې د بل سره لیدلے وو
خولې مي د تندى نهٔ چي من ریباره اوختي

ستا په لمسه تلے وو اؤ ستا په وینا رانغے
تهٔ جوړې د مینې مي دښمن ریباره اوختي

تالکه منصور غوندې دارونه پیژنده چرته
ماغوندې بي وسه وے غمژن ریباره اوختي

ورشه میخانې لره رندانوته دا اووایه
سجدوله فرښتې مي په لمن ریباره اوختي

الیاسؔ له دې د ښکلو سترګو مست پیغام راوړے دے
ځکه مي بهانهٔ جوړى د فن ریباره اوختي

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
05-07-2006

خلقو چې به ماته د وصال قِصه راواخسته
ما به ورته ستا د شینکی خال قِصه راواخسته

روپکښې غور ځنګ راغے مستۍ چپه چپه کړلو
ماچې سمندرته د هلال قِصه راواخسته

زۀ لکه منصور به ترې خوندونه د ژوند اخلمه
زلفو کۀ دارونو دې د تمال قِصه راواخسته

پخوا پرې خلقو بانګ د کلی نه وئیلو
نن راته پښتون هم د کُلال قِصه راواخسته

ماترینه لوګے ستا د رخسار د لمبو اور کړلو
خیال مې لیونے چې د جمال قِصه راواخسته

نورې هم ښائسته کړو د اسمان لمنې سرې شولې
تیارو چې کله نمر ته د زوال قِصه راواخسته

محمد الیاس الیاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې ترې په تر تر راروانې شوې غمژنې وې
سترګو ته چې ما د پشکال قِصه راواخسته

يه خدايه بادشاه د زمانې ئې په ژړا کړلو
بخت مې سکندر ته د اقبال قِصه راواخسته

دواړو چې يو بل ته غلى غلى کاته کړى وو
نن مې زړهٔ ته هاغه د تېر کال قصه راواخسته

خيال ته مې د درست جهان نغمې راټولې شوې وې
پېغلوچې په خپله د خپل شال قِصه راواخسته

ذکر د الياسؔ ئې د دارونو په سر کړے دے
عشق مې سرو لمبو ته د کمال قِصه راواخسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړې

د غره لمن کښې سم په شور بلېږي
ورته حيران شوم کور په کور بلېږي
ماوے لوگے دے چرته اور بلېږي

هسې نۀ ډوب چرته په شرم شمه
لکه د موم په شانې نرم شمه
ماوے ورځم ورته چې گرم شمه

خونۀ لمبې نۀ غرغنډې وې پکښې
نۀ د بخرکوشان ذرې وې پکښې
اونۀ ځکروتې تکې سرې وې پکښې

ماوې دا غرونه ستر شوی دی
يا دا خوړونه ستر شوی دی
کنه سيندونه ستر شوی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لارې د تلو لوړې ژورې وې
یو مې د پښو تنها کې سترې وې
بل خواشلېدلې مې چپرې وې

ګنې ماوې چې مخکښې څه دی ورځم
هېردی کهٔ لږ خراب اؤ ښهٔ دی ورځم
کارهٔ دی نیغ اوکهٔ اوږدهٔ دی ورځم

خو چې نږدې شوم ورته خړې وې
تیار لوګې ور سم لوخړې وې
په چاپېر چل ماحول کښې لړې وې

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
23-05-2005

درويشي

سوال منت زاري کول درويشي نهٔ ده
د چادرتـه اودرېدل درويشي نـهٔ ده

زړهٔ له ښائي عاجزي کهٔ ښهٔ خصلت دے
سر هر ځائے کښې ټيټول درويشي نهٔ ده

کهٔ د نفس د ارمانونو قاتل نهٔ شوې
هسې ځان خاورې کول درويشي نهٔ ده

کـه مقصد دی تش شهرت وی دريغه دريغه
ځان په شتَو کښې ورکول درويشي نهٔ ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

څـنګـه چې شور غره کښې نخترې کوی
داسـې جـانـان خـوږې خبرې کـوی

چـرتـه چـې ستـا د قدم خـاپ تلے دے
هـلتـه کښې نـن سپـرلے اخـترې کوی

قطعه

نـۀ غـواړو ګـلاب ځـوانـۍ نه رنګ د زماني غواړو
مـونـږه تربنه چنګ رباب ساقی اؤ میخانې غواړو

عـقـل تـربـنـه نۀ غواړو د بخت د غوښتوږی یو
ژونـد د بې غمۍ ځانله او مرګ ترې لېونے غواړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کراچۍ
19-08-2001

فرض که
(آزاد نظم)

فـرض کـهٔ تـهٔ مـې چرته یاده شولې
فـرض کـهٔ زړه مې ستـاکتو ته اُوشی
زهٔ بـه دخیـال دُنیـا تـه مـنډه کړمه
هـلتـه بـه ستا د یاد بنګلې وی چرته
زهٔ بـه د مـات زړګی د پـاره ځانله
هـلتـه د خیـال په پښو کښې پرېوځمه
بیـا بـه ترې لړ په موسېدلی شونډو
پـه تـراړو تـراړو تکېـدلی شونډو
ستـا د دیـدار یو څو لحظې اوغواړم
هـلتـه کهٔ خیال مې چرته هاں اوکړه نو!
زهٔ بـه مُسکـے مُسکـے په مینه مینه
ستـا دَ هـر یـاد سره اوږه پـه اوږه
د یـو ځائے تلو خوندونه واخلمه خو
فـرض کـهٔ تـهٔ مـې چرته یاده شولې
فرض کهٔ زړهٔ مې ستا کتو ته اُوشی

محمد الیاس الیاسؔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
11-05-2005

رنګين سپرلے مې کړه نشه د مست ماښام په رنګې
سترګې راواړوه کاسې ډکې د جام په رنګې

ظاهر مې مهٔ ګوره کهٔ تريخ ازغے ازغے لېده شم
ډک د خوږويمه دننه د بادام په رنګې

لېونې مينې راپېغاره ملنګى کړه راته
لنډ شو منزل راته ملګرو د يو ګام په رنګې

تر څو به ببل يُو يَو تر بله داسې بېل په وطن
راځئ چې يو شو سره خپلو کښې د قام په رنګې

مخامخ هسې هم کتلے ستا ښائست ته نهٔ شي
په الياسؔ بيا چرته حضور شه د الهام په رنګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
03-05-2005

لږ څانته رانږدې مې کړه ارمان مې کړه چې ځم
راغلې دې یم بیا درته جانان مې کړه چې ځم

د مینې الله هو راته په مینه مینه وایه ته
ماشوم مې واخله غېږه کښې خپل ځان مې کړه چې ځم

ښنګه ته چې آینه کښې په کتو ځان ته حېران شوې
هم داسې د بیا بیا خیشت ته حېران مې کړه چې ځم

ما ژوند کښې تش د مینې روزګار کړې دې جانانه
ګل مې کړه سپرلې مې کړه بوستان مې کړه چې ځم

الیاس پرې ښه پوهېږي ځاریده د مینې ښنګه وي
سپیلنې مې کړه لوګې ځان ته قربان مې کړه چې ځم

II ★★★★ II

(c) ketabton.com: The Digital Library

PMA کراچي
28-01-2001

غریبه طبقه

د ستړی ژوند په لوئې سفر اوده دی
د خان په مرسته درپه در اوده دی

خدایه د کوم قانون د لاندې زما
نن د وطن بچی نهر اوده دی

د هر په اوړی د غرمو په شګو
د سوری لاندې زورور اوده دی

یه خوار قسمتو خوشحالۍ جوړی کړئی
ظلم ورکیږی ستمګر اوده دی

د وطن پېغلو هله شور جوړ کړئی
ستړی نغمې مو په ګودر اوده دی

ماته پردے محل اونه ستائې
لامې زخمونه د ځیګر اوده دی

****

محمد الیاس الیاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن سبا

چـامي ګرېوان اوشلوو
چـا رالـه تـن اوخوړو

لـېونـے کـېـږمــه څـم
غــم مي بـدن اوخــوړو

هـلـه تـوبي اوبـاسـئـی
مــړی کــفـن اوخــوړو

پـه يـخـنـۍ کار نۀ لری
خـلـق فېشـن اوخـوړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
14-06-2006

د شوګیرو عادت ئې چرته دے نظر خوبَوی
د غزل تارکهٔ مې چېړم راله پرهر خوبَوی

خوارۀ ګفتار ته ئې مرغۍ دی په چړچقو سحر
د زلفو سیورے ئې ماښام کښې زیرےنمرخوبوی

اللّٰه دی خیر کړی پُښتنې منګے په سر ایښے دے
بیا په سندرو زما هاغه ښارګودر خوبوی

ستا د کاواکه لېونو سترګو نه ځار شم ګُلې
چې په کتو مې سترے ژوند نوے سحرخوبوی

هسې دې زخې په وجود جانانه خوښې نۀ دی
د جبین خال دی په آسمان پورته قمر خوبوی

یو مې ببګا ستا د راتګ لارې کوڅې ځارلې
بل مې سرې چغې د پښتو درمانه سرخوبوی

یا څوک پښتون چرته د غرهٔ لمن کښې تا یادوی
یا د پښتو خبرې کیږی چې خیبر خوبوی

ساقی قسم کۀ ستا د جام مستی سرور راکوی
الیاسؔ خوږې خبرې د دلبر خوبوی

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرص

زما کور کښي ولي نشته ستا په کور کښي خريږے دے
بس په دے وړه خبره جنګ کښي نخښتے هر سړے دے

څوک د پلار په مرګي خاندی څوک د ورور وینی څڅي
عجیبه دنیا ده ربه عجیبه اړے ګړے دے

مومن ته

کۀ نازونه د بې نيازه جانان يوسے
ډک د نور په رنمايۍ به دي عقبیٰ شی

کۀ د ځان د معرفت طلب دي اوکړو
معرفت به دي نصيب د لوئے الله شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ مې د ارمان غېږې له راوله
غلې مې حېران غېږې له راوله

ژوند مې په يادونو کښې تېر کړے دے
مرګ مې د جانان غېږې له راوله

مينه خپلېدل کۀ په بېلاتو وي
ګټه د تاوان غېږې له راوله

نور دَ سپرلی ناکړ دي نۀ شم کتے
حُسن دَ خزان غېږې له راوله

دم مې په پښو کښې نور د تلو نشته
ستړے د کاروان غېږې له راوله

تندے په زمکه لړوه الياسه
ځان ته دې آسمان غېږې له راوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

20-12-2000

يو خلې نۀ ده په بيا بيا مې وژنی
قاتلې سترګې د اشنا مې وژنی

د تختيدو لارې مې بندې شولې
خدايه د خپلو په رضا مې وژنی

خواره زلفان د يار ښائسته اننګی
کله هغه اؤ کله دا مې وژنی

ماوے چې دلته به ساه واخلمه خو
دا ستا يادونه پکښې لا مې وژنی

نن د الياسه ئې سترګې واړولې
ملګرو داخل په ريښتيا مې وژنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بحيرۀ عرب
08-12-2006

خـوبـونـه يـوسـی ځـان سـره د چا لېونی ستر ګې دی
داستـا لېونـی ستـر ګې اشـنـا ستـا لېونی ستر ګې دی

تيـارې پـرې راخـورې دی په سپوږمی کښې رڼا نشته
خـو دلې ورتـه تـا جـوړې نـن بيـا لېونی ستر ګې دی

دامـا چـې کـلـه کـلـه غلی غلی پـه خـنـدا کـړی
کـمـال د هيـچـا نـۀ دے د اشـنـا لېونـی ستـر ګې دی

سـاقـی پيـالـی دې لـر کـړه هـاغه کيف سرور ئې نشتـه
خيـال کښـې مـې پـرتې د دلـربـا لېونـی سـتـر ګې دی

پـخپلـه ورتـه اوګـوره کـۀ تـاتـه اشـنـا نـۀ ګوری
اليـاسـه پښتـنـې دې بې پـروا لېونـی ستـر ګې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
27-10-2004

په شپېو ترې نه د اوښکو باران درومی
بې دیدنه چې راځی سترګې محرومې

د پښتون په جامه تور یم لګېدلے
پښتنې سترګې مې هیرې کړې معصومې

بې نوا ترې جوړې بیا وو نن راغلے
تر اسمانه مې سلګی تللې مغمومې

ستا نظر به ستا ښائست ته رابللې
نغمې چرته وې زما دومره محکومې

څۀ خو شته پکښې ملګرو چې لګیا دے
د الیاسؔ خبرې نۀ دې بې مفهومې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جبرالتهر
22-02-2007

ما ورپسې کړه خدایه سمه او دا غر صدقه
اشنا تر اوسه رانه غواړی مرور صدقه
تا د دنیا د پاره پرېښې بې آسرې وومه زهٔ
ما خو دنیا وه ګرځولې ستا د سر صدقه
ستا د دیدن تګے به نور د تانه څهٔ او غواړی
بس په کچکول کښې ورکوه دې د نظر صدقه
ستا د جبین د خال خندامې تته نهٔ شوه لیدې
ماد سپوږمۍ په نامه ورکړله د نمر صدقه
اول دې ورکړم د دنیا د تریخ دستور په ګوتو
اوس رانه غواړې مې ګرېوان په اوښکو تر صدقه
ما هم د مینې په نوم ځان د اور لمبو ته نیوو
تاوے خلیلؑ شه او بُتان کړه د آذر صدقه
ورځه تندے یار ته په زمکه په بیا بیا لګوه
الیاسه کهٔ چرته یې نن اومنې د در صدقه

||★★★★||

(c) ketabton.com: The Digital Library

قیوم منزل پیښور
24-10-1998

د دار په سر چغې وهم لېونے
پرېږدئ چې مړ شمه بې غم لېونے

راشه پوښتنه مې د حال اوکړه
کنې واللّٰه درپسې مرم لېونے

د یار په مینه کښې واپس روغ شو
خلقو ناري کړلې چې کم لېونے

خدایه ما هسې لېونتوب خوښووو
تا رانه جوړ کړلو سم دم لېونے

ستا د اُلفت ستا د مُسکا د وجې
الیاسؔ یادېږم چم په چم لېونے

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
05-12-1998

کاش

یوه ورځ مور راته دُعا کوله
وئیل ئې خدائے دې کړه کامیاب بچیه

چه د غریب د حق پوښتنه اوکړے
خدائے دې نواب کړه د نواب بچیه

یوه ورځ مور راته دُعا کوله
وئیل ئې نصیب دې شه ثواب بچیه

چه د باطل تورې تیارې لرې کړے
خدائے دې رنړا کړه د افتاب بچیه

یوه ورځ مور راته دُعا کوله
خدائے دې ځوانی کړه د دریاب بچیه

چې خونه ورانه کړے اغیارو لره
مسته چپه شې د سیلاب بچیه

بچی ته د مور دُعا قبلیږی ډیره
کاش! چې ما هم په دے یقین کړے وے

خو زۀ وړوکے ووم زۀ نۀ پوهېدم
چې مې په دے باندې آمین کړے وے

(c) ketabton.com: The Digital Library

PMA کراچي

د شالدا په نوم خط

اُمید لرم ښه به ئې په خوند تېروي
له ما په شاني به تهٔ ژوند تېروي
د خوږ وطن د ننګ ناموس د پاره
د زهرو ګوټ به لکه قند تېروي

څنګه چې سیند د کلی ستا په خوا کښې
چپې چپې شی غور څنګونه وهی
داسې زما خواکښې په ډېره مستئ
د سمندر چپې تموپونه وهی

دا نور حالات کهٔ اوربدل مې غواړي
د زړهٔ زخمونه کهٔ ګنډل مې غواړي
د خدائے نه چې غواړې پکښې ما یا دوه
کهٔ په سیالئ سره لېدل مې غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هر ماښام پکښې جنت جوړېږي
هاغه د کلي لاله زار څنګه دے
چې پرې د چم کوڅې رنګينې ښکارې
هاغه معاذ عادل مدرار څنګه دے

څه نوي تازه درته وئيلے مې وے
بس نور څه نشته چې ليکلے مې وے
قلم بندومه اجازت راکړه
نشته الفاظ چې تا ستائيلے مې وے

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصف آباد۔ کراچی
12-05-2001

درد ئې راله راکړلو قرار ئې رانه واخستو
مينه مې ظالمه وه دلدار ئې رانه واخستو

جام کښې د ساقی راته مستی حېرانه پاتې شوه
سترګې دې چلبازې وې خمار ئې رانه واخستو

نور دغه ظالم خزان زما د ژوند نه څۀ غواړی
حُسن ئې تاله کړلو بهار ئې رانه واخستو

دالا د قاتل اشنا نرمی وه پوهه نۀ يم
صليب ته ئې نزدې کړمه نو دار ئې رانه واخستو

لاره د پښتو د ادب ناوې کونډه پاتې شوه
خدايه د الياسؔ شان قلمکار ئې رانه واخستو

محمد الياس الياسؔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
16-12-2000

په موسیدو شی سپین سحر جوړوی
لیمه د یار سپرلی اکثر جوړوی

د خیال خبرې مې زړهٔ چرته منی
ستا په کوڅه کښې راله شر جوړوی

د اسرافیل شپیلۍ به وینښ مې نهٔ کړی
د بنګړو شړنګ به دې محشر جوړوی

ستا د نظر قاتلان نهٔ پوهیږی
ماته سپرلے د دار په سر جوړوی

تهٔ دې د خیشت د زوره څهٔ خبرئې
په زړهٔ مې کربنې ستا نظر جوړوی

د هیریدو طاقت دې نهٔ لرمه
ستا جدائی مې په زړهٔ غر جوړوی

الیاسه زړهٔ له دلاسې دې ورکړه
مینه به داخل ستانه نر جوړوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
02-07-2000

سوچ

نۀ په آسمان چرته پرقا ښکارېده
نۀ د وربځو پرې غوغا ښکارېده
د اُوبو څاڅکې اُوبه خور له نه وو
چې په پټو زمونږ د کروخت شو

د چمن بوټي په ريګونو خړ وو
فطرته ستا په ستمونو خړوو
قطرې قطرې شبنم پرې نۀ ښکاريدو
سپرليه بيا د ستمګر وخت شو

وعده ئې ماته کړه په غلا لاړه
زما د مرستې نۀ په شا لاړه
خپلو همزولو راته لار اُونيوه
چې د دښمن سره مې کله د ډغر وخت شو

د کوخې سپو به دې غوپا کوله
مئين زرګى به مې درزا کوله
د چم وړو به دې په کانو ويشتم
چې په کوڅه دې د ګزر وخت شو

محمد الياس الياس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـهٔ پښـه نیولـې ده حیـرانـه ښکـاری
اُوس پـه خُـلوص خپله ستو مانه ښکاری
اقـرارد میـنــې ئې نـن داسـې اوکـړو
سـائیکـل دې پـرېږده د مـوټر وخت شو

درپسـې کـړل مـې تـهول قـضـا مونځـونـه
هـم مې بـربـادکـړه خپـل اشنـا وختونـه
تـهٔ پـه بلـی بـانـدی را اُونـهٔ ختې
بیـا مـې نـن تیـر د مـازیگـر وخـت شـو

بـچـی بـچـی لـه مـې څپـلـی اخـلـم
د وطـــن پـېـغـلـولــه والـی اخـلـم
چـې د خـوارانـو زړونـــه اوخانـدووم
روژه تـېـرېـږی د اختـر وخــت شـو

داستـا پـه شـانې خـو بې پتـه نـهٔ یم
وهـل بـه خـورم پـه سوك او لتـه نـهٔ یم
زه بـه دې مـرستـه ښـهٔ پـه جـار کومه
چـرتـه کـهٔ ستـاګـلـه د شـر وخـت شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا اخــو وختــی دے خپـل ســوچـونــه کــوه
مـونـځ لـه بـه روستـه ځـے خوبونه کوه
د عــزازيـلٔ پـــه جـــال کښې اونـختـمــه
د بـــانګ نـــه پــس چې د سحــر وخـت شو

د ژونـــدون تـمولـــه اثـــاثـــه دې واخـلـــه
واخـلــه مـونيــا اؤ خـلاصـه دې واخـلـه
شـېـخـــه دروغ درتـــه وئيلې نــهٔ شـم
زهٔ درنـــه ځــمـــه د دلبـــر وخـــت شـو

ښـــهٔ ســم ســړے وے تـــه د کــار لالیـــه
عشــق درنـــه جــوړ کـړلـو بېـکـار لالیـه
د اشـنـــا مېـنې ورتـه پـرې نـهٔ ښـودے
ستـــا چـې د زدکـړې اؤ هنـر وخت شو

د خپـل اولـــس پـکښې دردونـــه ليـکـــه
خـــوږې نـغـمې خـواږه فـکـرونـه ليـکـه
اليـــاســـه پـــاڅـــه دُنيـــا اولـړزوه
ستـــا د شـعـــرونـــو د اثـــر وخـــت شـو

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
03-07-2000

سپرلے

چې د ماحول زره زره ورپکښې
سم د سپوږمۍ شان پرقیدلی نهٔ وی
چې د پنجرو بندی مرغۍ ورپکښې
سم په چرچقو چغیدلی نهٔ وی

چې مړ احساس پکښې ژوندے غوندې شی
چې ټول ماحول نغمې نغمې غوندې شی
زهٔ به ښیګره ورله هله منم
چې مې ورکے خیال زلمے غوندې شی

بس خو چې مینه په هر لور خوره شی
خېر کهٔ زخمونه مې لږ زور واخلی
ستا د ښائست غوټۍ چې ګل نهٔ کړی
دغه سپرلے دې ربه اور واخلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصف آباد ـ کراچي
04-06-2001

چې تا ته نهٔ شي کتے

د خپل ارمان په تکل
د سپين سحر په تلاش

سم د ماښامه سره
د چا د کور په تاخ کېښي

وره ډيوه بله شي
يا په سرو ايرو کېښي

د سرو لمبو په خاطر
چرته بخرے تود شي

يا د ساقي په جام کېښي
د چا د مستو شونډو

خوارهٔ خوندونه لاړشي
يا د زاهد په ژبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرته د هوش نه مخکښې
د جــانـــان نـوم راشـی

یـا د ربـاب پـه تـار کښې
چــرتـــه د مـاتـو زړونـو

خـوږې نـغمې جوړې شی
د غســـې زهٔ هـــم ګــلـې

ستا د ښائست په باغ کښې
ځــانـلــه ګـلـونـه ګـورم

ستـــا د رُخســار پـه رنګـې
د شــــرمـــه ډک ګــلـونـــه

دومـــره نـــازک ګـلـونـــه
چـې تــاتــه نـهٔ شی کتـے
چـې تــا تــه نـهٔ شی کتـے

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
06-07-2006

ژونـد کښې حـقیقت غواړه د خیال قصوته مهٔ ګوره
رنګ لتـهوه نــور اؤ د جـمــال قـصـوتــه مــهٔ ګــوره

ستـوری بــه پـرقـیږی خـو دا بـل رنـګـه رنـها کوی
تـور دے خـو پـه سپین جبین د خال قصوته مهٔ ګوره

داسـې راتـه ښـکـارې چې سپوږمۍ وربځو پټه کړه
پـروت وی پــه نــازک بـدن د شـال قصوته مـهٔ ګوره

خـانـده پکښې خیر دے که ئې لږ ساعت له دارشی تار
زلـفـې درنــه تــاؤ شـولـې د تـهـال قصوته مـهٔ ګوره

الیـاسـه پــه دیـوال لـکـه د نوې میـاشـت رااُوختـه
ورکیږی لـږ ســاعـت لــه د هـلال قصوته مـهٔ ګوره

یو شعر

لـکـــه مــوم د اور لـمبـو تـــه ویـلـــی نـــهٔ شـوم
زمـــا عشـــق وو ستـــا د حُســن کـمــال نـــهٔ وو

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
18-05-2005

غـر یو ووم نیولې په سلګو کښې شومه
درنـهٔ راستـونْ چې په راتلو کښې شومه

خـْنْک چې سبـا نـمر پـه ختو لیده شي
داسـې بـه تـا تـهٔ په کتو کښې شومـه

زولـنـــۍ نشتـه خـو زندان غوندې دے
بـنـدی د زلـفـو پـه تیــارو کښې شومـه

هستـــۍ تــهٔ هـر ځـائے بـه مستی ګډېده
ورک چې ســاقی به په کاسو کښې شو مه

فـنـــا پــه تـــا پسې د درســت جهـان نـهٔ
لـکـه شبـنـم د نـمـر ختـو کښـې شومـه

مـرګ کـنې تـل زمـا پـه څنګ کښې به وو
ښـهٔ ده چې خـدایـه په توبو کښې شومه

چـرتـه چې شـور به ستا بنګړو جوړ وو
الیــاسؔ رالــوئـی هـاعـه نغمو کښې شو مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بحيره عرب
13.03.2002

مُسکا

يوه لحظه خالقه
ماته د مرګ نه مخکښې

د يار مُسکا نصيب کړې
هغه خندا نصيب کړې

چې ستا سيرلې هم ورته
ګوته په خُلهٔ پاتې شي

چې د ساز ښکې نغمې
ورته اودهٔ پاتې شي

چې حسرتونه ورته
لمبه لمبه پاتې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې نظرونه ورته
په تماشه پاتې شي

چې سرۀ جامونه ورته
نشه نشه پاتې شي

بس چې تصویر ئې شکلي
زما په زړۀ پاتې شي

نو یوه لحظه خالقه
ماته د مرګ نه مخکښې

شکلي خندا نصیب کړې
دیار مُسکا نصیب کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
03-02-2000

شک
(آزاد نظم)

ریـخې ریـخې ئې لـوپټـه پـه سر وه
پـه تـن جـوړه ئې وه خیـرنه غوندې

پـُوندې ئې چاوْدې وې پیزار ئې نه وو
وړې چــاچــۍ ئې راتــه اونیـولې

نـن ئې زمـانــه هـم پـه ټک بـازار کښې
پــه یـره یـره بـانـدې سـوال اوکـړو

مــا ورلــه هـم د جـیـب نــه دوه آنـې
سـۀ پـه اخلاص اوسۀ په مینه ورکړې

زمــا پــرې شک د بــې وســۍ راغـې
مــاوې د دې بــه چــرتــه پلار نـۀ وی

||★★★★||

(c) ketabton.com: The Digital Library

هائیکو

ستا د نظر خورو نغمو ته تاوېدمه داسې

څنګ چې چاپېره د یوې نقطې نه

د پنسل څوکه په پَرکار تاویږي

★★★★

هائیکو

مینه مې کړې ده کوووم به ئې تل

بس کۀ په دې وړه ګناه مې وژنې

راځه چې لاړ شو د مقتل په لوري

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
20-12-1999

عشق ئې د رنګونو د ابشار مخه نیوې نۀ شي
مینه لېونۍ مې د خمار مخه نیوې نۀ شي

دومره د تاو ډک دے چې نظر سېزي
اوښکې ئې د سترګو د رخسار مخه نیوې نۀ شي

دومره د وطن د پېغلو ګوتې مې نازکه دي
ګل لره ورځي خوبس د خار مخه نیوې نۀ شي

مونږ سرۀ د کلي ماشومان په ډله شوي دي
داځلي مو وأورئي د چا پلار مخه نیوې نۀ شي

زه ګورے خپل حق د فرعونانو نه غوښتے شمه
منصور غوندې بې وسه به د دار مخه نیوې نۀ شي

اوګورئ دا خړې خړې خاورې هم شنې شویدي
دا ځل خزانونه د بهار مخه نیوې نۀ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو د حُسن رنګینۍ ټولې صحرا کښې دی
پېغلې د وطن مې د بازار مخه نیوې نهٔ شي

ستا د محبت قېدی بس ستا د خوشحالو په نوم
ستا راتلو ته خندګه به د لار مخه نیوې نهٔ شي

دادے د سحر نه انتظار کښې دی ولاړیمه
چا وے چې الیاسؔ د ښکلی یار مخه نیوې نهٔ شي

لویه خدایه

بیا مې ستر ګې د جانان شوې قدم بوسه
ښکلے ځائے دے پورته نهٔ شے پکښې اوسه

په عمل خولا حاصله ستا رضا وه
بس رحمت ته دې پراته وو بې تپوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

PMA کراچی
31-07-2000

درپسې مې ګـلـه چـا نۀ دالر اؤ بر کړه
هسې زیـات مې خپل غمونه د ځیګر کړه

د رُخسـار لـمبې دی بلې سـاتـه ګلې
مـاښـامونـه د ژوندون زمـا سحر کړه

بـدې سترګې د رقیـب کـۀ درتـه ګوری
نـظـر مـات لـه دې ګـلـونـه تاؤ د سر کړه

سپوږمئ هر وخت په وربځو پټه نۀ وی
تـورو زلـفـونــه دې سپین مخ رابهر کړه

هــاغــه یــار بـاندې بـه ولې نـۀ نـازیږم
وئیل ئې مورې لیونـی لـره مې ورکړه

ښـکلے یـار مې پـه بلې باندې ولاړ دے
خـدایــه ژونـد رالــه د مینـې مازیګر کړه

سـاه مــې تــا پسے د تـنــه جـدا کیږی
لــږ پــه مینـــه راتــه ښکلیه نظر کـړه

چې الیاسؔ سرۀ د مینې نیت دې نۀ وو
عــالـمونــه دې پــه څــۀ پسې خبر کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
10-07-1998

ستا په راتګ

زما د نیمګړې ارمانونو قاتل
ستا ګل ورینه خندا جوړه شي

ستا د قاتل نظر به څه وائمه
زما معصوم احساس ئې اووژلو

زما د سترې ژوندون سترې نغمې
زما په خیال کښې لا تر اوسه ګرځي

ستا په راتګ ترې ترانې جوړې شي
ګله راپېښه کوه کله کله

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښور
14-05-1998

اراده

وېـم چـې د رنګ نـــه ډک کــړم
ځـــانـلـــه د ژونـد خـوبـونـــه

بیـــا پـکښــې ډوب کــړمـــه تـول
د کــــائـنـــات فـــکـــرونـــه

او مــرګ تــه اووائـم چې رانـهٔ شـې
د خـدائـے د پـاره په دے لوری ګوَرے

خیـــال کـوه مینــه مې رسوانـهٔ کړے
رقیـب مې هر وخت راته ګوری ګوَرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
08-07-1998

د محبت نه مخکښې

د محبت نه مخکښې
زما زلمې احساس اودۀ غونډې وو
د خپلواکۍ نغمې ئې نۀ وئيلې
زۀ د دردونو نه خبر نۀ ووم
ما د غمونو دُنيا څۀ پېژنده
د محبت نه مخکښې
ماسته ښائسته ښکلې تصوير جانانه
په تصور کښې جوړولې نۀ شو
ما د جفا دستور ليدلے نۀ وو
زۀ د نفرت په قانون څۀ پوهېدم
د ژوند خوارۀ تراخه مې نۀ پېژنده
د محبت نه مخکښې
زما زلمے احساس اودۀ غونډې وو

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
05-12-1998

ګُل پـکښې نشتـه د ازغـو ېکـه ده
مـاضـی مـې تـولـه د سـلګو ېکـه ده

زمـا پـه زړهٔ کښې د ژونـدون فلسفـه
د خـوبـې رحـمــه تـلـوَسـو ېکـه ده

غېر به همېش دلته تيټ سترګي ګرځي
زمـــا دره د شـــاه زلـمـو ېکـــه ده

ګيـدړ ځـنـګـے دې راتـه مـهٔ ځـلـوه
خيــالـی دُنيـــا مـې د زمـرو ېکـه ده

د تـخيّل پـرواز دې ښـکتـه نـهٔ کـړې
کــعبـــه د لـوَړو مُـنـــارو ېکــه ده

د مـلاکـنـډ غـرونـه نـغـمې نـهٔ وائـی
شـاعـری ځـنګ مې د مصـرو ېکه ده

د ګُل پـه ځـائے مې نن په کانړو اُولی
د يـــار کــوڅــه د لېـونـو ېکـه ده

الیاسؔه مهٔ ئې چېړه برځېره نهٔ شی
هــره سـلـګــی دې د نـغـمـو ېکـه ده

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
11-01-1999

فراق نزدې شولو ژړېږمه ځم
سم په سلګو ترې روانېږمه ځم

د تهمتونو پیټې نۀ شمه وړې
د یار کوڅه کښې نۀ اودرېږمه ځم

جرګې ترې تولې بې نوا راغلې
نن ورته پښو باندې غورېږمه ځم

د ژوند تیارو کښې د منزل په لټون
د لېونو په رنګ خندېږمه ځم

الیاسؔ دې د مخ رنړا ته هر ماښام
لکه پتنګ غوندې سوزېږمه ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
11-01-1999

څنګه به ځم چې ښکې ګلۍ شوې د منزل په لټون
راته هموارې هم نالۍ شوې د منزل په لټون

د زړهٔ د کومې په اخلاص به دې رابلمه خو!
بس کهٔ راپیښې خوشحالۍ شوې د منزل په لټون

په نظر نه راځی په غتو غتو ګورم ورته
د پښو تناکې مې پُولۍ شوې د منزل په لټون

سپرلی ئې په معصومو اننګو کښې خندا راوړه
سم په خندا ورته کلۍ شوې د منزل په لټون

د انتظار لارې ته ګوری د حسرت په نظر
پیغلې راپوته په بَلۍ شوې د منزل په لټون

چرته الیاسؔ پکښې هېر نهٔ کړې وعده ماتې نهٔ شے
کهٔ دې نصیب یاره سیالۍ شوې د منزل په لټون

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
15-06-1999

ژوند په ورمو اُودهٔ شو ساز په نغمو اُودهٔ شو
ته چې مې خيال ته راغلې درد په سلګو اوده شو

ماشوم زړګې مې ګُله ستا د خندا په ارمان
ستا د مُسکا په ارمان ستا په قِصو اُودهٔ شو

ستا د راتګ په طمع ستا د ليدو په ارمان
نن تهوله شپه مې زړګې په دلاسو اوده شو

ستا د فراق د لاسه ستا دا الياسؔ لېونے
ستا د سيالۍ د پاره نن په لمبو اُودهٔ شو

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
28-12-1999

از غن ماحول چې مې بهار شی هله
د زړهٔ زخمونه به قرار شی هله

د منصور یاد به پرې تازه کړمه زهٔ
بس چې ستا زلفې زما دار شی هله

خپل کارته هر یو سړے کاروائی
کار چې پردې شی نو بیګار شی هله

لار د منزل دومره اُوږده خونهٔ ده
سړے چې اُودریږی اِیسار شی هله

د زړهٔ درزا مې لږ سېوا غوندې شی
آشنا په سترګو کښې چې قار شی هله

بیا کهٔ الیاسؔ ته لېونے وائی خبر
څیری ګریوان چې ئې تار تار شی هله

****

کراچۍ
29-05-2002

پاتې نن په سرو سترګو بېلتون شولو
تلوکښې چې ښائسته جانان راستون شولو

عرش کښې پسې چغې فرشتو کړلې
بيا مې د چا ياد زړهٔ کښې زرغون شولو

فکر به مې څنګه غزونې کړی
ستا چې سبانے ماښام پرون شولو

تا ته تصور کښې په سجدو شومه
خيال مې د دُنيا خيال کښې مجنون شولو

نهٔ منې چې څهٔ درته الياسؔ وائی
دالا څنګه ستا د خيال سمون شولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیماړی کراچی
14-10-2002

د رنګ تصوير لټومه ځم د خوند نقشه جوړومه
د خپښت په مصور به مې د ژوند نقشه جوړومه

بې خياله فکر وړې شهزاده به پکښې ګرځم
په چغو د پرهر به مې د قند نقشه جوړومه

ستا به د خوږې مينې داستان ورته راواخلمه
بيا به په تهوتې زړهٔ د پيوند نقشه جوړومه

راز دې د پردې راته افشان کړه چې لږ پوهه شم
يا عقل ليونی تهٔ به د بند نقشه جوړومه

ستا خواله به د خيال په مست تالونو کښې درځم
الياسؔ به پکښې ځانله د مېوند نقشه جوړومه

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
10-11-2004

په رندو کښې کوڼ باچاوی

چې الف او ب مې زده کړه
ماوې لا رمه هوښيار شوم
اوس به خلق راوړی خپلې
فيصلې دژوندون ماله
زۀ به بر سرته په کټ کښې
دروند قاضی د کلی ناست يم
لاس په نام به واړه خلق
راته وائی آوجی ښۀ جی
بالکل ټهيک ده ته صحيح وې
خو خوک نشته چې ننماته
حقيقت ښکاره زما کړی
زۀ ناپوهه ووم جاهل ووم
زما دوه مسئلې زده وے
خو ريښتيا خبره داده
چې رندو کښې کوڼ باچا وی

II ★★★★ II

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
04-11-2004

شاعر

اول لتهون د څو لفظونو کووم
بیا ئې جوړښت په ردیفونو کووم

د خیال خبرې پکښې اوستائمه
یا پکښې ذکر د وختونو کووم

څۀ چې لیدله به مې
هاغه لیکله به مې

دُنیا ته حال د زړګی
په جار وئیله به مې

خو چاپېر چل مې راته
نامه د ړم راکړه

د شعور قدر نشته
ماتوم قلم راکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

خبره چې په تلو کښې دې نن ستغه غوندې کړه
زما دې خوږ زړګی درپسې چغه غوندې کړه
قِصه هاغه د خپشت به یو ځل بیا شروع کووم
جانان چې په چل وَل کښې آغه دغه غوندې کړه

قطعه

په ځان کښې نۀ ځائیږی سیال لیدۀ شی
ستا په کتومې زړه خوشحال لیدۀ شی
کومې چې ستا په خڼک کښې نۀ تیریږی
هاغه لحظه راته سم کال لیدۀ شی

قطعه

سپوږمۍ وه رانه هېره د هلال په تماشه ووم
ستا د زلفو په تیارو کښې ستا د خال په تماشه ووم
یو لحظه کښې ئې جوړ کړے وو محل ماله د مینې
خیال زما په تماشه وو زۀ د خیال په تماشه ووم

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
01-06-1998

ایټمي دهماکې

اول به هر ځائې کښې ناکام یادېدو
هم خطاکار او هم بدنام یادېدو

د فیرنګیانو غلامان وو خدائیګو
تش به آزاد مونږه په نام یادېدو

د بې وسی په زولنو کښې بندوو
تل بې ګناه به ګام په ګام یادېدو

هغوئی په خپله وو بې وسه ربه
چرته چې مونږ په احترام یادیدو

خونور په سترګو کښې مې نم خدایه
لیدلے نهٔ شولو د غم خدایه

چې د غوری نه پس شاهین والوتو
جوړ په اغیاروشو ماتم خدایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن د وطن هر يو زلمے مې ويښ دے
اُوس ترې ورځمه وينې ځکم خُدايه

چې زړهٔ د غيرو په يوتق اُوچوى
ورته ړزومه ايتهم بم خدايه

اُوس د نرۍ ټول کافران ژړېږى
هم د هندو قوم مشران ژړېږى

بچے بچے د غيرو غيرو ربه
په آزادۍ د پاکستان ژړېږى

وائى آزاد شوه مسلمان ملکونه
امريکه روس او هم جاپان ژړېږى

د پاکستان پهٔ دهماکو ملګرو
د کلنتهن سره عنان ژړېږى

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
28-12-1998

بنګړي واله

په مکر نهٔ پوهېدله کليواله پښتنه وه
چې ته مې راغلی بنګړي واله پښتنهٔ وه

په تورو سپينو سرو کړو ټکي کړے
پېغلو ترې ليچې په بنګړو ټکي کړے

روانه په خرڅون خپلې سوداله پښتنهٔ وه
چې ته مې راغلی بنګړي واله پښتنهٔ وه

آواز ئې کوو واخلئ بنګړي دي
درکووم اودريږئ سړي دي

دا څومره حيانکه مزوب حاله پښتنهٔ وه
چې ته مې راغلی بنګړي واله پښتنهٔ وه

چې ورے زړګے پکښې له تانه
الياسه زار ئې د خدانه

واپس روانه کلی ته خوشحاله پښتنهٔ وه
چې ته مې راغلی بنګړي واله پښتنهٔ وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بحرالکاهل
22-09-2007

لويه خدايه!

چې بلې کړم د فکر او شعور لمبې
شور مې د قلم په ژبه راوله

مخ کۀ رانه بېرته جانان واړوو
هله مې ماتم په ژبه راوله

نۀ ښائي لمده په مې پليتو دا
تندې له زم زم په ژبه راوله

راحت بغير د سختو چاليدلے دے
صبر زما زغم په ژبه راوله

خپله فيصله مې په تا پرېښې ده
دُعا مې د کرم په ژبه راوله

راز کۀ د حکمت پکښې لېده غواړې
گفتار الياسه کم په ژبه راوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
16-07-2006

د مور په نوم

خدایه د هرغمه ئې هر ځائے کښې آزاده ساتې
د محبت وړه دُنیا مې پرې آباده ساتې

کۀ د سپرلی د خوشحالو نسیم پرې لګی خیر دے
تۀ ئې د سپېره سپېره خزان د سپېره باده ساتې

چې په ژوندون واړه رنګونه ستا د در اووینی
په خپل رحمت کښې ئې هر وختی خدایه یاده ساتې

مور هُم ایمان دے هُم جهان اوهم جنت دے زما
خدایه همیش ئې په دُنیا کښې ژوندئی ښاده ساتې

ګونجې پرې رانۀولې خدایه کۀ هر څو غصه وی
ورته تندے د الیاسؔ هر وختې کشاده ساتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُکون

د سکون چغې د عشق سلګو کښې پټې
د دُنیا پسې په منډه نه مونده شی

دا ستا نونه به د عشق بېرته تازه شي
د الیاس غوندې که هر سړے بندهٔ شی

قطعه

عشق کښې اور لمبې غوارې کمال ته رسېده
خوب غوندې لیدل وو ستا جمال ته رسېده

دغه مرحله د دیدن بل رنګه هیبت لری
ستورو ته اسان وو خوستا خال ته رسېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
11-07-2006

کـهٔ پـه ګُل د نـزاکـت عـکسـونـه ښکـاری
ستـا پـه مخ هـم د قدرت عکسونـه ښکـاری

زړهٔ مـې ګـوره تـمـاشـه کـهٔ د سیـرت کـړې
آئـیـنـې کښـې د صـورت عـکـسـونـه ښـکـاری

تـــا کـــهٔ نـــهٔ هُـم رابـللـم خـو زهٔ راغـلـم
پـه نـظـر کښې دې د سـت عـکـسونه ښکاری

د غُصې نــه ئې رُخســار د اور لـمبې شوې
پـه رښـتـیـا جـوړ د قـیـامـت عـکـسـونـه ښـکـاری

پـوره نـهٔ شـوه سـتـا د سـتـرګـو بـادشـاهی وه
ارمـانـی مـې د حسـرت عکسـونـه ښکـاری

لـوئـې آسـمـان بـغـیـر د سـتـنـو نـه ولاړ دے
نـاپـوهـانـو تـه دولـت عـکسـونـه ښکـاری

مـصـور چـرتـه د روح کـرښـه راښـکـے شـی
دا الیـاسؔ تـه حـقیـقـت عـکـسـونـه ښـکـاری

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
05-07-2006

ګوته په خوله یمه حېران شپهٔ ده
تېرېږی چرته د هجران شپهٔ ده

ټک تر منزله د جانان وو زما
خدایه په لاره د کاروان شپهٔ ده

د غرهٔ په سر کښې د تنور لمبې وې
خلقو ویله د شعبان شپهٔ ده

په نیمه لار کښې جانان پرېښودمه
لوټ شومه خدایه د تاوان شپهٔ ده

خلقه زهٔ خپل جنت ته اور سیدم
نن مې په کلی د جانان شپهٔ ده

د ونو شنې پاڼې وچېږی خدایه
داسې ښکارېږی د خزان شپهٔ ده

الیاسه د مینې بوراګان دې څهٔ شو
د ګُلو باغ کښې د رېحان شپهٔ ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

PPS پېښور
1997

سترګې

چې مې وژني دا خونړېز سترګې د چا دی
دا ښائسته لکه ګُل رېز سترګې د چا دی

چې رسا د زړهٔ په سر زما ښخېږي
دا ناترسه لکه نېز سترګې د چا دی

د لیندې په رنګ په غشوچې مې اُولي
دا قاتل لکه چنګېز سترګې د چا دی

چې مُدام په تصور کښې مې پرتې وي
دا نیازبینې د مکېز سترګې د چا دی

دا چې تهٔ ئې نشه کړې ئې الیاسه
د نشې نه دا لبرېز سترګې د چا دی

PPS پېښور
24-12-1997

ګُل خبرې اوکړلې ګلزار خبرې اوکړلې
کله چې محفل کښې ښکلې يار خبرې اوکړلې

قربان به پرې زهٔ دواړه سر او مال کړمه
بس خو کهٔ يو ځل ئې د اقرار خبرې اوکړلې

دَ ساقي په لاس کښې جام پاتې حيران شو
نن ئې دومره په تاتار خبرې اوکړلې

ګُل او ازغي به پکښې يو زړګيه ښکلې پېژني
چې خزان هم د بهار خبرې اوکړلې

چې تر غوږو ئې غزل د الياس راغې
نو بُلبُل هم د چغار خبرې اوکړلې

محمد الياس الياس

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
10-07-1998

چې زهٔ هم سيال شمه د نورو سره (آزاد نظم)

په د ورکوتې دنيا کې کښې ربه
چې زهٔ هم هېر کړمه خپل تېر غمونه

چې زهٔ هم دغه د سلګو ژوندون
لږ په خندا خندا کښې تېر کړمه

چې زهٔ هم اووينځم د خپل لمن نه
د تهمتونو دا تور تور داغونه

چې زه هُم دغه د سيالۍ لمحې
چې زهٔ هم دغه خپل رنګين خوبونه

په دې غمجنو سترګو اووينمه
چې زهٔ هم ټک د ارمانونو زړګے

لږ د سکون په غېږ کښې اووينمه
چې زهٔ هم خپله مينه خپله کړمه

ځکه خو ډېره موده پس خالقه
زهٔ يو نيمګړے غوندې سوال کوومه

جام او جانان راله يو ځائے راکړه
چې زهٔ هم سيال شمه د نورو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړوکے اخترطوطه کان
28-12-2000

تـــا چــې د زړهٔ ریبــلــو چـل زده کـوو
مـــا د ســـلـگـو ژړلـو چـل زده کـوو

روژه په خـولـه مې ستـا سیالۍ ته کاته
مـــا د اختـــر کـــولـو چـل زده کـوو

تـــا مــې تېـرے کـړلــه سـېـوا غـمـونـه
مـــا د پـــرهـــر گـــنـډلـو چـل زده کـوو

د زلـفـو مـیـنځ کـښې مې سـپـین مخ ته کاته
مـــا د ســـحـــر لـیـدلـو چـل زده کـوو

خپـلـو خپـلـوانـو مې هـم خپل نـهٔ کـړمـه
مـــا پـــه پــردو د خپــلـو چـل زده کـوو

د غم مشکنې مې پیټلې ستا د زلفو په تار
مـــا د غـــزل لیـکـلـو چـل زده کـوو

تــاچــې الیـاسؔ بــه رنـځـوو پــه وعـدو
مــا تـــرې د درد زغـمـلـو چـل زده کـوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـریږ دوئ چـې ګُـل شـی پسـرلے ځـمه شیندمه
د زړهٔ پـه پـرهـرونـو مـې لمبې ځـمه شیندمه

پیغـام نـوی دُنیـا تـه مې د مینې په کښې راوړو
ښائسته پکښې خوږې ښکلی نغمې ځمه شیندمه

دستـور دے کـهٔ اِخـلاص د پښتـنو دے نـهٔ پوهیږم
پـه لاره کښـې ګـلان د مینـې ځـمـه شیندمه

اے بـس کـړه ستمګـره د زړهٔ سـره لـړ پُخلا شـه
اُوښـکې مې نـن بیـا درتـه جـرګې ځـمه شیندمه

الیاس دې بیا دَرونړ سحر نغمو ته لږ خوشحاله کړه
تـر څـو بـه مې چـاپیره شـوګیرې ځـمه شیندمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

19-09-2002

اتفاق

تهٔ کهٔ ډېر ئي خو په ډېرو کښې هم هېر شوے
زهٔ کهٔ يو يم خو د قام سره يو لك شوم

تـا پـخپله کناره کړله د قام سره د تنګ نه
اُوس به ماته داسې نه وائي چې سپك شوم

د انصاف چغه

څنګ چې ترې زما بچی خبر نهٔ وی
دغسې به ستا سو هم اختر نه وی

واورئ د وطن ژمے کهٔ تود نهٔ شو
بيا به په آسمان کښې ګورے نمر نهٔ وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیماړی کراچی
19-09-2002

جانان

پورته په آسمان کښې
یو د مینې بادشاه ناست یې
وائی واخلئی که څوك غواړی
راحتونه خوشحالیانې
څکه خلق ورپسې دی
ترینه خښت او سرور غواړی
څوك ترې رنګ اؤ خمارغواړی
څوك محل اؤ مینار غواړی
څوك ترې غواړی ځانله ژوند د ملنګی
څوك ترې زر اؤ دینار غواړی
څوك ترې غواړی دَمستیٔ دَرباب چغې
څوك ترې زړهٔ د خاکسار غواړی
زهٔ هم ځانته فکر یوړم
لاس مې اُوچت کړل سوال مې اُوکړو
ماله صرف جانان راکړه
ماله صرف جانان راکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

چرته چې باطل د حق ملګرے شی
هلته کښې رواج د مینې زور لری

مرګ دې خېر دے اُووائی رُعب دار ځانته
ژوند هم عجیبه غوندې کښې شور لری

توبه

ورته سپېره تندے که تېټ مې نۀ شو
هغه دې خدایه کعبه نۀ ګڼمه

کۀ ستا ئې عرش په رقیبدلو نۀ کړو
دغه توبه مې توبه نۀ ګڼمه

جبل علی۔ دُبئی
17-08-2002

د خېښت نـه راته ډکې زمانې د سترګو جوړې کړه
مُسکا پکښې خوره کړه ترانې د سترګو جوړې کړه

بيـامې پکښې نېت سجدوته کړے دے د سترې ژوند
ځکه ساته بانړه دې بُت خانې د سترګو جوړې کړه

والـلّـه کـۀ مې سـاقـی تنده مـاتيږی پـه يو ګوټ
لـږ زور نظر له ورکړه مېخانې د سترګو جوړې کړه

جبـر د حالاتو دې پـه تـريـو نظر پوه کړے يم
ځـه کـنـه اُوس نـورې بهـانـې د سترګو جوړې کړه

اليـاسؔ پـکښې د ځـان او دَ دُنيـا نه ورکيده غواړم
بيـا د خـوږ نـظـر هـاغه کانې د سترګو جوړې کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اُردن
14-04-2002

د ښــار پــه تګ وومــه خــو لاړم پــه مېره اُوختــم
د وصـال شپه کښې بد نصيب پـه شوګېره اُوختم

شــاهي زړګی له به کچکُول په لاس کښې ورکړمه خو
ستــا د اُلــفــت پــه پيمــانــيکــۀ زۀ پوره اُوختــم

تــۀ چې دَ خيال پــه نيلی ناسته وې ځوانی دې ستائل
ورتـــه بـــې خيـــالــــه فکــر ورے شهــزاده اُوختــم

ستــا پــه نــظـر کښې د بُوړۍ د تال رنګونه څۀ شو
ورتـــه پــخــواچې بــه زۀ غلـے شـــان اُودۀ اُوختــم

الياسؔ بـه هسې نـازېدم پـه خپـل رنګين خيالونو
تـولـــه دُنيـــا راپهســې خـــانـدی ديـوانـــه اُوختــم

محمد الياس الياسؔ

(c) Kitabton.com: The Digital Library

طوطه کان
03-07-2000

شينکې
(آزاد نظم)

د سينـد پـه غـاړه د څـو ورځـو راسې
پټ پټ پـه زړهٔ کښې ژړېدمـه ربـه

لـکـه د اُور لـمبـه لـمبـه ولاړ ووم
د هـر پـه مياشت کښې مې سوچونه کول

مـاوې بـادرو بـه خدايـه څنګ تېرېږي
مـاوې بـاران بـهٔ خـدايـه کـلـه کېږي

چې سوکړه ختمه شي سپرلے غوندې شي
هـر خـوا پټو کښې به شينکې غوندې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
31-12-2000

يو ګهړۍ هزار ګهړۍ شي چې ته نه يې
تُوله شپه مې خونړۍ شي چې ته نه يې

ته به ځان له چرته بل ځائې کښې خندېږې
زما سر دړې دړې شي چې ته نه يې

شا به مرستې له مې زر رادرومه ګلې
هر سړے سر په تمکې شي چې ته نه يې

د يخنۍ نه مې وجود په رپېدو شي
طوطه کان راته واړۍ شي چې ته نه يې

يارودونه مې د سترګو نه بهيږي
يا مې زړه تنې تنې شي چې ته نه يې

سره غرمه وي د سُور اُوړي خو دلبره
په الياسؔ تيره جړۍ شي چې ته نه يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوم آزادی
1997

دُعا

پـه دُنيـا کښې ربـه راکړې | د عيسیٰ غـونـدې مـکـان
پـه هـوا مې تخت روان کړې | لـکـه تـخـت د سـليـمـانؑ
سـوج سـمـجـهـ پـوهـه زمـا | بـرابـر کـړه د لـقـمـانؑ
اسـماعيلؑ غـوندې له تا نه | تـن بـدن زمــا قـربـان
ابراهيم غوندې په اُور کښې | راتـه جـوړ کـړه گـلستـان
رنـگـيـنـۍ د سپرلي راکړه | مـوسـم کـښـې د خـزان
د قـارون غـرنـدې مال راکړه | سـخـا راکـړه د عثـمانؓ
عـمـر لـوئـې د خـضـرؑ راکړه | پـه طـلـب کښې د جـانـان
مـاتـه اُوښـايـه خـالـقـه | خپـلـه لاره د عـرفـان

د افتـاب پـه رنگ خدايـه
دا زړګـے مـې کـړه روښـان

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
08-09-2001

نـن لا څـهٔ بـل رنګه دے چې څنګه به وي څنګ سبا
ستـرګـو کښې راوړی اشـنا مي نوې نوې رنګ سبا

خـوارهٔ د لېـونـــې مینې زمـا به هم څهٔ کم نهٔ وي
اودې کـړو کـهٔ چـرې لـړ زمـا پـه نـامـه ننګ سبـا

څـهٔ دې نننۍ وعـده راتلو راتلو کښې پاتې شوه
څــهٔ دې د راتګ انـتـظـار نـور کـړی پـه ماتـګ سبا

خبر کهٔ دې مغروره ئې په حُسن او ځوانۍ باندې
تېـښ سـاتـه نـظـر لـکـه د لـوټـې مـلنګ ملنګ سبـا

هسې دی اليـاسـه نـن په خُـلهٔ باندې توبې راځی
اخلے بـه مـنـمـه پـرې نـامـه چرتـه د چنګ سبـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

جبرالټر
11-01-1999

د جبرالټر په ليدو

دیـدن ئې راتــه تېـرې د اسـلام خبـرې اوښـودې
ښـکـلا ئې راتـه واړه پــه ماښـام خبـرې اوښـودې

لـمـن کښـې ئې تـراُوسـه آدَنـور مشال بلېږی
وربـځـو ئې پـه سـر راتـه تـمـام خبـرې اوښـودې

دے ځـائے کښـې د طارق د تُورې شرنګ دے لا تراُوسه
دے ځـائے راتـه د خپل اصلی مقـام خبرې اوښودې

حسـن ئې زمـا پـه ذهـن داسـې غلبـه شـولـو
فـکـر مـې قـلـم تـه د الهــام خبـرې اوښـودې

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
31-05-2005

څومره ښائسته خواږهٔ وختونه وو اشنا میئن ووم
د چا په غم کښې ژړېدمه زهٔ په چا میئن ووم

چې مخامخ وو یو تر بله چېه خوله ولې وو
ښکاربده داسې ته په ما او زه په تا میئن ووم

چې په ولاړه ځاربده ترې د دُنیا رنګونه
ستا د جبین د خال په آښکلې مُسکا میئن ووم

هسې مې مهٔ رتمه صادق یمه شک منه نهٔ شې
درته قسم خورمه والله چې په ریښتیا میئن ووم

آچې زمانه هم په پته ئې زما زړهٔ وړے دے
ستا د کاواکه لیونو سترګو په غلا میئن ووم

ژوندمې داستا د لېونی مینې په نوم تیروو
قسم په خدائے کهٔ زهٔ الیاسؔ به په دُنیا میئن وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی ته د کراچۍ نه په واپسئ
14-11-2002

مستي سرور شمه جنون شمه زهٔ
تاته کتو کښي په سکون شمه زهٔ

د ديدن وخت کښي د جانان په کوڅه
اوښکي بهيږی چي راستون شمه زهٔ

ته مي نظر کښي تور ملين اوګڼره
خبر دے کهٔ نورو ته زرقون شمه زهٔ

قسم په خدائے چي د لاسه به يمه
ستا کهٔ يوه سلګۍ ژوندون شمه زهٔ

د الياسؔ مينه به دي هُم خوښه شي
ته کهٔ ليلیٰ شي اؤ مجنون شمه زهٔ

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

21-12-2000

زيړه پاڼه وچه شوې د خزان شوم
چې ورګډ کله د عشق په ګلستان شوم

لوپته د يار په قبر مې جهنډې کړئ
زهٔ شهيد د ښکلو سترګو په ارمان شوم

د زندانه مې اوس چرته يره کېږي
چې په دام د تورو زلفو بنديوان شوم

لکه ستورى چې د نمر د مخې ورک شي
تاپسې دغسې ورک له دے جهان شوم

حقيقت د لېونو راته څرګند شولو الياسه
نندراه چې په دا خپل خيرې ګرېوان شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمران هاوس کراچی
11-11-2001

بُت

ماوې چې یار دې زما
ښکلې دلدار دې زما
د زړهٔ قرار دې زما
اُوس به ئې دیدار کومه
د ښکلو مستو سترګو
خو په اول نظر کښې
دومره نشه شومه چې
تاب مې په زړهٔ کښې نهٔ وو
دومره بې خوده وومه
ورته سجده مې اوکړه
ماوې دا یار دې زما
ښکلې دلدار دې زما
د زړهٔ قرار دې زما
اوس به ئې دیدار کومه
خو بیا ناڅاپه غوندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړګی مې چغی کړلې

ماوے دا یار خو نهٔ دے

دا چرته بُت غوندې دے

سر مې راپورته کړلو

بیا په توبو شومه زهٔ

ماوے چې غیر ته سجده

حرام حرام دی خو بس

تندے مې بېرته ټیټ شو

بیا مې ایمان راوړو

بېرته مې چغې کړلې

ما هاغه بُت اومندو

کوم چې د ډیرې مودې

کوم چې به تل ترتله

زما په زړهٔ کښې پروت وو

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
24-10-2004

ګورے راته بیا ځـۀ لـه حیرانـه په تا ځۀ اوشو
دومره تریخ خو نۀ وے ته جانانه په تا ځۀ اوشو

هسې دې د خیال مانۍ زما په زړه کښې جوړې کړې
خاورې شوې ایرې شولې ارمـانـه په تـا ځۀ اوشو

تـا خو به زمانه بغېر ژوند ته ژوندون نۀ وئیلو
اوس نۀ راځے خفه ئې جوړې ګرانه په تـا ځۀ اوشو

تګ کوه په مخکښې ځه په روسته روسته ځۀ ګورے
مـنـزل تـه لاره پـاتـې ده کاروانه په تا ځۀ اوشو

د خـلقو درته سترګې وې چې تۀ به جوړ پښتو ګټې
لیک نیمګړے پریږدے الیاسّ خانۀ په تاځۀ اوشو

||★★★★||

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
05-04-1998

په پې مخې دلربا باندې مېئن شوم
لېونے ووم په سودا باندې مېئن شوم

په خندا پسې ژړاوې دا متل دے
نو بیا څۀ له په خندا باندې مېئن شوم

چې اقرار کښې دې انکار کولو یاره
ستا په دې یوې ادا باندې مېئن شوم

چې بابا ر پکښې پښتو ستائی ملګرو
په شعرونو د حمزاؔ باندې مېئن شوم

زۀ الیاسؔ د خپله ځانه ګیله مند یم
چې له تا شان بې وفا باندې مېئن شوم

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينه

مينه د خيال يو سمندر دے
کۀ سيلۍ ده اؤ طوفان دے

د اظهـــار وړه جـذبـــه ده
کـــۀ نيـمګړے يو ارمان دے

دا سيلاب د ترمو اُوښکو کۀ د سرو شونډو خندا ده
راتـــه اووايـــه زړګيـــه مينـــه دا کـــۀ مينـه دا ده

دا دَ سپيـن سـحـر رڼا ده
کـه دَ تـورې شپې تيارۀ ده

دا شـغلـه ده کـۀ بـخـرے
کـــۀ دَ زړۀ د اُور ايـــره ده

دا دَ غمه خوب خندا ده کۀ جنون دے او سودا ده
راتـــه اووايـــه زړګيـــه مينـــه دا کـــۀ مينـه دا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د ســـوی زړۀ آواز دے
کـه قـصـه ډېره د راز ده

د ربــاب چيـړلـے تــار دے
کـۀ نـغـمـه ډکۀ د ســاز ده

دا آغـاز د لېونتـوب دے کۀ د خوږ زړونو د رزاده
راتــه اووايــه زړګيــه مينــه دا کــۀ مينـه دا ده

د کــافر زړۀ بُت خـانـه ده
کـۀ د مــات زړګی حرم دے

دا سيـالی ده خوشحالی ده
کۀ بس صرف نوم د غم دے

دا د زړۀ د جوش چغار دے کۀ د سترګو نه پيدا ده
راتــه اووايــه زړګيــه مينــه دا کــۀ مينـه داده

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
24-10-2004

شور او غو غا څۀ کوري اُوس چنګ دنُنیا چرته دے
تشې خاورې لوټې دی اُوس رنګ د دُنیا چرته دے

زۀ خو خوبولے ستا د مینې الله هو وومه
نشته اُوس ئې ګورم زۀ پالنګ د دُنیا چرته دے

عشق مې لیونے د سود اؤ زیان خبرې نۀ ګوری
د سره پکښې اُودانګی خو ننګ د دُنیا چرته دے

شته دے خو آداب د خپلیدو ئې مونږ له نۀ راځی
فضا به نغمه ګوګرمه خو ترنګ د دُنیا چرته دے

ستا د مینې خاؤره کښې ئې خاؤرې ارمانونه شوه
ستا مینه کښې ورک الیاسؔ ملنګ د دُنیا چرته دے

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوطه کان
17-07-2006

مینې ته

چاپېره ترې د مینې پتنګانو طوافونه کړي
فکر روښان کړے مې فانوس دې پاکې مینې ته

صورت د آئینې په رنګ هر څيز ته په جار ښائی
اخلاص مې وربخښلے تقدُّس دې پاکې مینې ته

خلیلؑ د اور لمبو کښې د ریحان ننداره کړې وه
الیاسؔه ځکه ستا هم زړګے مُوس دې پاکې مینې ته

(c) ketabton.com: The Digital Li...

12-05-2005

خدايه چې څۀ به کيږي!

عجب وختونه راغله
تميز د ښو او بدو
لاړې ورکيږي ربه
خپلولي مينه نشته
د يو بل غم کښې شريك
خواخوږي پاتې نۀ شو
خدايه چې څۀ به کيږي
مخکښې به څه پيښيږي
بغض کينه زياتيږي
عجب وختونه راغله
هر سړے منډه کښې دے
وائي چې څنګه به ځم
مخکښې د رور عزيز نه
په مال او زر کښې ځانله
د څو روپو په خاطر
ګرځي ايمان خرڅوي

محمد الياس الياسؔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خـدايـه چې څهٔ به کيږی
مـخـکښې به څهٔ پيښږی
عـجـب وختـونـه راغلـه
خپـلـې درنې اوچتـې

د نــورو سپـکې وايـو
ضـميـر اوده دے زمونـږ

لاسـونـه ګيـر دی زمونږ
خـدايـه چې څهٔ به کيږی

مـخـکښې به څهٔ پيښيږی
د بـــل خبـــرې کـــوو

پـردئ سـندرې وايو
خپـل هر څهٔ هيـر دی زمونږ

د رور ولــی يـادونـه
رنـګـونـه پـاتې نهٔ شُو

خـدايـه چې څهٔ به کيږی
مـخـکښې به څهٔ پيښيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

قـافـلې مې د صليب په لاره درومې
ځـۀ لـه تېښتـه مې کـولـه د زندانه

پرَدو ځان ته نزدے نۀ کړمه پردے ووم
خپل دې ورک شی خپلو لرکړمه د ځانه

قطعه

جنت مې جوړوو ځانله جهان مې جوړولو
تـصـويـر پـه مينـه مينـه د جانان مې جوړولو

ستـا زلـفـو کښې ګـلان مې په مزه مزه ټومبل
سپرلے ترې ښکلے ښکلے په خپل شان مې جوړولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنې خاورې ته

اې د غیرتي اولس نیازبینې پښتنې خاورې
ډېره موده پس مې ئې لیدلې میلمنې خاورې

ساه د خوشحالۍ مې روح کښې ستا په لیدوګډه شوه
ستا شان کښې به وائمه رنګینې ترانې خاورې

تاراته په غېږه کښې غیرت اؤ پښتو اوښوده
تاته به درځار کړمه داواړه زمانې خاورې

ستا د لوړو غرونو د لمن په مسته سیمه کښې
اوس هم ماته ښکارې مینه ناکه افسانې خاورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرګ او لاس نيوه

مخلوقه چپ شئ يو اعلان واورئ
د مرګ خبر د يو انسان واورئ
چې مړې ښځ شي نو خوږو ملګرو
بيا د مُولا صاحب بيان واورئ

په ونو بوټو او حيوان راځي
حق دے مرګے په هر انسان به راځي

څوک د دې مړې جنازې له لاړه
څوک د صابن په خوند مزې له لاړه
چې دا په څۀ کلۀ او څنګه مړ شو
څوک ئې بس دغه اندازې له لاړه

چا د غيرت او بهادرۍ کولې
چا ئې قيصې د بيمارۍ کولې

راته د ورايه خندېدلے وو
ما هم پرون سحر ليدلے وو
ډېر بهادر او غيرتے ځوان وو
په ټولو رونړو کښې ډېر ښکلے وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوري خبرې خېر دې بيا به اوکړو
ملګرو لاس اُوچت کړئ دُعا به اوکړو
زهٔ هم د کټ په پيارمه غلے غونډې
کښېناستم ډېر زيات غم زپلے غونډې
د غم خوارئ الفاظ وئيل مې غوښته
شونډې مې خدائيګو رپېدلے غونډې
بيا مې په ژبه دا الفاظ راغله
غم کښې شريک ئې ډېر په ناز راغله
يو دُعا به او کړو لاس اُوچت کړئ
غم کښې شريک ئې ډېر په ناز اُوچت کړئ
اللّٰه دې ئې اُوبخښي ډېر ښهٔ سړے وو
اُوچت کړئ خېر بيا يو ځلې لاس اُوچت کړئ
په روغ رنځور غريب اؤ خان به راځي
حق دے مرګے په هر انسان به راځي

★★★★

1998

پښتون ته

قربانی ورکړه دې د تن پښتونه
جوړکړه رنګین دا خپل وطن پښتونه

کۀ د اغیارو په اسره پاتې شوے
داغ به دې لګی په لمن پښتونه

پاڅه په خپل قام باندې ننګ اوکړه
اوتړه سر باندې کفن پښتونه

ستا د مړانې اؤ غېرت نه لوګے
زما سلګۍ د زنګدن پښتونه

قسم په خدائے نور دې لیدلے نۀ شم
په سترګوسروباندی ویرژن پښتونه

تورۀ د خدائے لقب دې بیا اوګټه
اے د خالدؓ نمسی تورزن پښتونه

ستا په ناموس ځان تُویَوَل غواړی
د الیاسؔ وینه د بدن پښتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد الیاس الیاسؔ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library